

Zdravica k významnému životnému jubileu člena – korešpondenta SAV RNDr. Ota Fusána, DrSc.

Greetings to significant life jubilee of RNDr. Oto Fusán, DrSc.

Jubilant sa narodil 30. marca 1922 v Dolnej Tureckej (obec Staré Hory). Po piatich rokoch ľudovej školy, ktorú vychodil v rodisku, študoval na štátnom reálnom gymnáziu v Banskej Bystrici. Po maturite v roku 1941 sa zapísal na Prírodovedeckú fakultu Slovenskej univerzity v Bratislave, kde sa venoval štúdiu prírodopisu a zemepisu. Už v roku 1945 sa stal pomocným asistentom vynikajúceho vedca profesora D. Andrusova v Geologicko-paleontologickom ústave PFUK, v r. 1947 jeho riadnym asistentom. Lásky k prírode a náklonnosť k baníctvu, ovplyvnená rodným krajom a zdedená po otcovi-baníkovi, rozhodli, že posledné roky štúdia venoval hlavne geológii. Vysokoškolské štúdium ukončil v roku 1947. Po vypracovaní rigorózneho práce Geológie západného okolia Rožňavy a po jej obhájení získal v roku 1948 titul RNDr. V tom istom roku nastúpil do služieb Geologického ústavu D. Štúra.

Začiatok odbornej kariéry O. Fusána, rovnako ako celej jeho generácie, bol spätý s bezprostrednými potrebami praxe, ako ich diktovali povojnové časy. Pracoval v odbore inžinierskej geológie najmä pre vodné diela na Orave, Váhu a Hornáde, železničné stavby a v ložiskovej geológii. Od roku 1952 bol vedúcim oddelenia paleozoika. Od roku 1951 až do roku 1959 sa venoval Spišsko-gemerskému rudohoriu, príľahlej Čiernej hore a čiastočne Branisku. Geológovia, ktorí dôverne poznajú zložitú geologickú problematiku týchto horstiev, oceňujú priekopnícku prácu O. Fusána o litostratigrafiu paleozoika i mezozoika, jeho postuláty o stavbe a tektonogéze. Oceniteľné sú aj geologické mapy, z ktorých geologická mapa Spišsko-gemerského rudohoria v mierke 1 : 100 000 bola prvou publikovanou mapou celého rudohoria. Vďaka bohatým skúsenostiam z regionálnej geológie vymenovali v roku 1959 O. Fusána za hlavného redaktora geologických generálnych máp ČSSR 1 : 200 000 pre územie Slovenska. Toto kolektívne dielo československých geológov bolo po ukončení vyznamenané Radom republiky. Po skončení tejto práce bol hlavným redaktorom slovenskej časti geologickej mapy ČSSR 1 : 1 000 000, pričom bol redaktorom listu Vysoké Tatry, Rimavská Sobota, Zvolen a Trebišov. Kandidátsku dizertačnú prácu obhájil v roku 1962. V rokoch 1964 – 1968 bol vedúcim odboru regionálneho výskumu v ústave. Od roku 1965 sa O. Fusán zamerával najmä na výskum geologickej stavby podložia terciérnych sedimentov. Sústredil sa najmä na oblasť stredoslovenských neovulkanitov, a to v súvislosti

s prognózami nerastných surovín viazucich sa na podložie produktov vulkanických aparátov. S kolektívom geológov a geofyzikov podal prvý obraz o morfoštruktúrach a stavbe podložia neovulkanitov a postupne ho rozšíril na Podunajskú, Juhoslovenskú a Východoslovenskú nížinu. Túto tematiku spracoval v dizertačnej práci, za ktorú dostal v roku 1970 hodnosť doktora vied. V polovici roka 1968 sa stal námestníkom riaditeľa a po odchode prof. dr. M. Kuthana bol vo februári 1969 vymenovaný za riaditeľa Geologického ústavu D. Štúra. Túto funkciu zastával do r. 1976, keď ho vystriedal Dr. J. Gašparík.

V poslednej dekáde aktívnej činnosti sa venoval hlbinej a blokovej stavbe Západných Karpát. Výsledky svojich výskumov zverejnil O. Fusán vo vyše 60 publikáciách zameraných najmä na litostratigrafiu, tektoniku a tektonogézu vnútorných Západných Karpát, z ktorých k najvýznamnejším patria *Outline of the Structure of West Carpathians* (1973, ako spoluautor s D. Andrusovom a J. Bystrickým) a *Tektonická mapa podložja terciéru vnútorných Západných Karpát* (1987, spolu s J. Plančárom, J. Ibrmajerom). Záslužná je aj jeho popularizačná práca, v rámci ktorej poznatky o geológii Slovenska pretlmočil do reči zrozumiteľnej širokej verejnosti v diele Slovensko II – Príroda.

Od oslobodenia, keď sa na širokej základni začala budovať geologická služba na Slovensku, sa aktívne a účinne zapojil prakticky do všetkých organizačných činností, ktorými geológia u nás prešla. V Geologickom ústave D. Štúra prešiel cez všetky stupne hierarchie, od radového pracovníka cez vedúceho oddelenia a výskumu až po riaditeľa ústavu (1969 – 1976). Vykonával mnohé funkcie v národných aj celoštátnych orgánoch, vo vedeckých, edičných a redakčných radách. V rokoch 1964 až 1966 bol tajomníkom československého výboru Karpatsko-balkánskej geologickej asociácie a v rokoch 1973 až 1977 bol jej prezidentom. Bol predsedom Československého národného geologického komitétu a predsedom Problémovej komisie IX. mnohostrannej spolupráce akadémií socialistických štátov. Bol dlhoročným aktívnym členom Slovenskej geologickej spoločnosti a od roku 1978 do roku 1981 bol predsedom jej ústredného výboru. Popri výskumnej a organizačnej práci sa venoval aj výchove odborných kadrov. Počas svojho pôsobenia v ústave bol členom rôznych odborných a vedeckých komisií a inštitúcií. V rokoch 1956 až 1960 prednášal na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského historickú geológiu, viedol študentov pri diplomových prácach, bol školiteľom aspirantov z geológie, predsedom komisie pre obhajobu kandidátskych dizertačných prác a členom komisie pre obhajobu doktorských prác.

Za vedeckú a organizačnú prácu jubilanta poctili radom vyznamenaní, ako napr. Najlepší pracovník geologickej služby (1960), Rad červenej zástavy práce (1968), Vyznamenanie za zásluhy o výstavbu (1970), Čestná plaketa D. Štúra za zásluhy v prírodných vedách SAV (1977), Pamätná medaila k 30. výročiu SNP. Ako popredný slovenský vedec bol v roku 1977 zvolený za člena-korešpondenta SAV. Do zaslúženého dôchodku odišiel v r. 1987. Pri príležitosti 70. výročia založenia ŠGÚDŠ v r. 2010 mu ako prvému bola odovzdaná Cena Dionýza Štúra za celoživotné dielo a prínos pre rozvoj ústavu.

K významnému životnému jubileu 90 rokov želáme jubilantovi veľa krásnych chvíľ v kruhu rodiny a pevne zdravie.

Adriena Zlinská

